

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **B. Braun Medical, s.r.o.**, se sídlem V Parku 2335/20, Praha 4, proti žalované: **Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna**, se sídlem Michálkovická 967/108, Ostrava - Slezská Ostrava, týkající ze žaloby proti aktu žalované ze dne 18. 2. 2013, sp. zn. PP/13/MV/52, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 10. 2013, č. j. 78 Ad 50/2013 - 39, o návrhu žalobkyně ze dne 1. 11. 2013 na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se zamítá**.

Odůvodnění:

[1] Usnesením označeným v záhlaví odmítl Krajský soud v Ostravě pro nepřipustnost žalobu žalobkyně, jíž se domáhala zrušení rozhodnutí žalované, kterým jí bylo sděleno, že podání, kterým se odvolala proti rozhodnutí žalované o snížení úhrady a vyřazení některých zdravotnických prostředků z Číselníku zdravotnických prostředků, nepovažuje žalovaná za odvolání a uvedla, že rozhodnutím o úhradě zdravotnických prostředků nerozhoduje o veřejných subjektivních právech nepodřízených osob. Podle krajského soudu jsou číselníky uvádějící míru úhrady zdravotnických prostředků (jejichž distribucí se žalobkyně zabývá) z veřejného zdravotního pojištění, s jejíž výši stanovenou pro rok 2013 žalobkyně nesouhlasí, pouze smluvním instrumentem používaným ve vztazích mezi zdravotními pojišťovnami a zdravotnickými zařízeními. Ceny uváděné pojišťovnami v úhradových číselnících nejsou výsledkem jejich rozhodovací činnosti, ale jen sdělením o výsledku průzkumu trhu, jak to odpovídá formulaci oddílu C přílohy 3 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Právní úprava hrazení zdravotnických prostředků z veřejného zdravotního pojištění nezakotvuje formální správní řízení, jehož výstupem by bylo rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. a žalobkyně nemůže proti netransparentnímu či nesprávnému postupu pojišťoven brojit žalobou na přezkoumání číselníku, ale může se bránit cestou ochrany hospodářské soutěže.

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) usnesení krajského soudu napadla kasační stížností a navrhla, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. K tomu uvedla, že napadené rozhodnutí spolu s prvostupňovým rozhodnutím o snížení úhrady předmětných zdravotnických prostředků k 1. 1. 2013 ze zdravotního pojištění (o němž vedl řízení Městský soud v Praze pod sp. zn. 10 Ad 5/2013) výrazně omezuje její možnost podnikání. Denně přichází žalobkyně nezákonným postupem žalované o cca 30 000 Kč (1 000 000 Kč měsíčně), aniž by žalovaná vyvinula snahu o vysvětlení kritérií pro stanovení úhrad tak, aby dále nepřetržovaly důvodné pochybnosti žalobkyně o oprávněnosti jejího postupu. Připojila argumenty podporující její závěr o tom, že snížení úhrady předmětných zdravotnických prostředků nebylo namístě (nezměnila se právní úprava, avšak došlo ke zvýšení DPH, které se mělo promítnout v ceně ekonomicky nejméně náročné varianty jakožto základu pro úhradu ostatních zaměnitelných produktů). Jelikož žalovaná ani neuvedla, že by nastavení úhrad pro předcházející rok 2012 bylo nesprávné, neměly být od 1. 1. 2013 úhrady sníženy a je třeba trvat na tom, aby žalovaná nadále hradila předmětné zdravotnické prostředky v nesnížené míře. Podle žalobkyně je namístě odložit účinnost napadeného rozhodnutí do doby, než soud vynese rozhodnutí ve věci samé, tak, že předmětné zdravotnické prostředky budou hrazeny ve výši dle Úhradového katalogu za prosinec 2012. Žalobkyně tvrdila, že přiznáním odkladného účinku nevznikne žádné osobě újma. Důležitý veřejný zájem spatřuje v ochraně jejích práv, jakož i práv dalších osob dotčených rozhodnutím žalované (např. pacientů) před nezákonným postupem správního orgánu. Při bezvadném postupu žalované by prvostupňové správní rozhodnutí napadené řádným opravným prostředkem nevyvolávalo právní účinky až do rozhodnutí odvolacího orgánu, ale v tomto případě k tomu nedošlo, což odůvodňuje odložení vykonatelnosti rozhodnutí o opravném prostředku v zájmu zajištění úhrad jako v roce 2012.

[3] Žalovaná se ve stanovené lhůtě nevyjádřila.

[4] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se pak užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Nejvyšší správní soud předesílá, že pravidelně je odkladný účinek spojován s tzv. řádnými opravnými prostředky, např. odvoláním. Naproti tomu u opravných prostředků mimořádných, mezi něž spadá i kasační stížnost, je přiznání odkladného účinku předmětem úvahy rozhodujícího orgánu (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 11. října 2006, <http://nalus.usoud.cz>: „Účelem [odložení vykonatelnosti rozhodnutí] je vytvoření časového prostoru pro posouzení ústavní stížnosti tak, aby před rozhodnutím soudu nedošlo k nevratným krokům, po nichž by se jeho rozhodování stalo jen akademickým cvičením a ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod by byla toliko iluzorní“).

[6] Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, kasační stížnost zásadně odkladný účinek nemá. K tomu, aby Nejvyšší správní soud mohl kasační stížnosti takový účinek přiznat, musí stěžovatel v první řadě dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy tak má stěžovatel (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. února 2012 č. j. 1 As 27/2012-32, dostupné na www.nssoud.cz). Stěžovatel v odůvodnění svého návrhu musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná.

[7] V tomto případě však stěžovatelka pouze uvedla, že měsíčně přichází v souvislosti s napadeným rozhodnutím o cca 1 000 000 Kč, ale blíže nevyjasnila, jak k této částce dospěla ani své tvrzení nijak nedoložila. Takové vyjádření pro použití tak výjimečného institutu, jakým přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je, nemůže postačovat. Z návrhu stěžovatelky se rovněž žádným způsobem nenaznačuje, jak velká by byla disproporce mezi újmou vzniklou stěžovateli v souvislosti s právními následky napadeného aktu a újmou, jež by postihla jiné osoby v důsledku odložení jeho účinků do doby vydání meritorního rozhodnutí. Stěžovatelka nespecifikovala, v čem konkrétně má spočívat omezení možnosti jejího podnikání. Obecné tvrzení o zásahu do ekonomické sféry stěžovatelky tím, že se její příjem denně zmenšuje o očekávané částky (zřejmě v porovnání s příjmy v roce 2012, tj. před snížením úhrad žalovanou), bez konkrétních tvrzení, z nichž by bylo patrné naplnění podmínek ustanovení § 73 odst. 2 s.ř.s., není dostačující.

[8] Na základě toho, co je uvedeno výše, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelka neunesla břemeno tvrzení ani břemeno důkazní, pokud jde o naplnění první podmínky v ustanovení § 73 odst. 2 s.ř.s., tedy vzniku újmy nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a nesplnila tak jeden z hlavních předpokladů úspěšnosti svého návrhu. Absencí rozporu s veřejným zájmem se tedy již Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť obě podmínky musejí být splněny kumulativně (viz citace § 73 odst. 2 s.ř.s.).

[9] Nejvyšší správní soud dodává, že argumenty, kterými stěžovatelka dokládala, že žalovaná neměla ke snížení úhrad předmětných zdravotních prostředků důvod, nevzal v úvahu, neboť je zjevné, že se váží nikoli k podmínkám přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, ale k samotnému jádru sporu. O předmětu řízení bude rozhodnuto v rozhodnutí ve věci samé, kde jedině bude prostor pro vyrovnání se s takovými námitkami stěžovatelky.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl

předseda senátu